

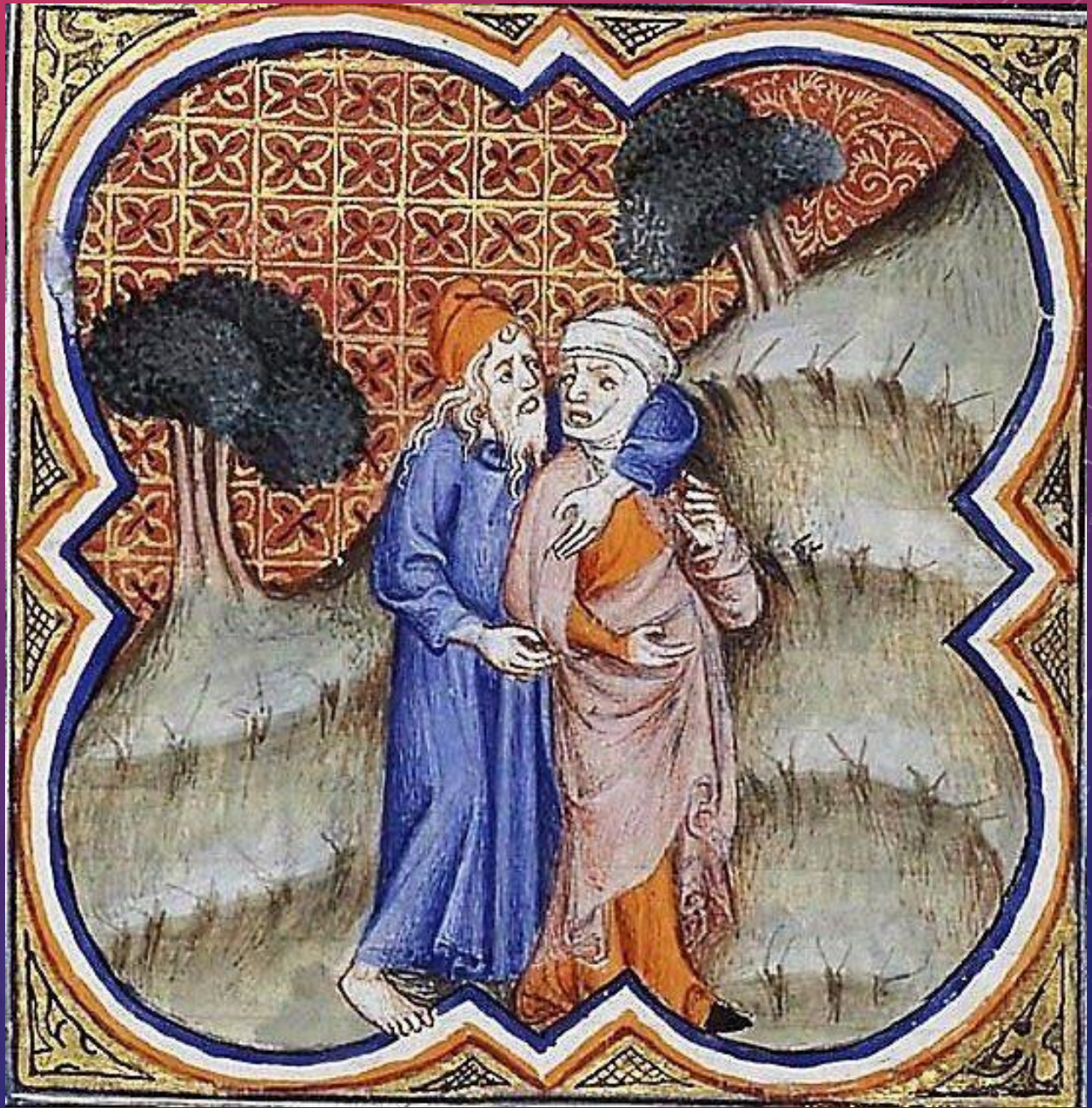
RONDREIS 2025 | RONDOM DE BALLINGSCHAP

Metta Wierenga

Wat?	Wanneer?	Waar?
HOSEA de Profeet	16 januari	De Oude School
DANIEL de Wijze, deel 1	30 januari	De Rank
DANIEL de Wijze, deel 2	13 februari	De Oude School

Hosea en Gomer,
Bible Historiale, 1372.
Den Haag MMW.
10B 23 426r.

HOSEA DE PROFEET | WAT GAAN WE DOEN?

1. Inleiding: profetie in de Bijbel
2. De historische context
3. Beeldspraak in Hosea
4. Hos.1-3: Hosea, Gomer en hun kinderen
5. De kindernamen en het Nieuwe Testament
6. Hos.4-14: De HEER voert een geding tegen ...
7. Thematiek van Hosea
8. Hosea en wij

'OUDE TESTAMENT' / HEBREEUWSE BIJBEL / TeNaCH

Chetoevim De geschriften	De woorden van de mens <i>tot</i> God	De wijze stem	Daniël e.a.
Neviiem De profeten	De woorden van God <i>door</i> de mens	De profetische stem	Hosea e.a.
Tora De 'wet'	De woorden van God <i>tot</i> de mens	De priesterlijke stem	Mozes

DE ROL VAN DE TORA | GOD SPREEKT TOT DE MENS

Deut 28: Zegen en vloek

¹Mozes sprak: 'Als u de HEER, uw God, gehoorzaam bent en al zijn geboden, zoals ik ze u vandaag heb voorgehouden, zorgvuldig naleeft, zal Hij u hoog boven alle andere volken op aarde verheffen. ²En omdat u Hem gehoorzaamt, zullen u deze zegeningen toevallen: ....

³Gezegend zult u zijn in de stad en gezegend op het land. ... ¹³De HEER zal u altijd de eerste plaats laten bekleden en nooit de laatste. U zult iedereen voorbijstreven en nooit achteropraken, als u de geboden van de HEER, uw God, gehoorzaamt en ze strikt naleeft. ¹⁴Wijk dan ook op geen enkele manier van de geboden af zoals ik ze u vandaag heb voorgehouden, door achter andere goden aan te lopen en die te vereren.

DE ROL VAN DE TORA | GOD SPREEKT TOT DE MENS

Deut 28: Zegen en vloek

¹⁵Maar als u de HEER, uw God, niet gehoorzaamt en zijn geboden en wetten, zoals ik ze u vandaag heb voorgehouden, niet nauwkeurig naleeft, zullen deze vervloekingen u treffen:

⁶³En zoals de HEER er eerst vreugde in vond om u te zegenen en in aantal te doen toenemen, zo zal Hij u dan met vreugde te gronde richten en uitroeien. U zult worden weggerukt uit het land dat u in bezit zult nemen, ⁶⁴want de HEER zal u uiteenjagen en onder alle volken verstrooien, tot in de verste uithoeken van de aarde. Daar zult u andere goden vereren, goden die u nog niet kende en ook uw voorouders niet, goden van hout en van steen.

DE ROL VAN DE TORA | GOD SPREEKT TOT DE MENS

Deuteronomium 31

24 Toen Mozes alle bepalingen van de wet op schrift had gesteld, *25* gaf hij de Levieten die de ark van het verbond met de HEER moesten dragen de volgende opdracht:

26 'Leg dit **Boek van de Tora** naast de ark van het verbond met de HEER, uw God; het moet daar blijven om **tegen dit volk te getuigen**.

27 Want, Israël, ik weet hoe opstandig en onhandelbaar u bent: tijdens mijn leven hebt u zich al steeds tegen de HEER verzet, hoe zal het dan niet gaan na mijn dood!

DE PROFETEN EN DE TORA

Profeten zeggen 'niets nieuws' – basisboodschap van alle profeten:

- Bekeer jullie, want je hebt het verbond gebroken (door afgoderij, sociaal onrecht, gebrek aan vertrouwen, lege rituelen).
- Als jullie je niet bekeren, volgt er oordeel (ballingschap, oorlog)
- Maar er is hoop: toekomstig herstel door oordeel heen

Genre van de profeten:

- Grotendeels poëzie: beelden, parallellisme, ironie
  - Waarom? Poëzie drukt emoties uit
- Vaak beelden en woorden uit een rechtsgeding: aanklagen, straffen, vergeving
  - Doel? Terugkeer tot God

Het boek Hosea | een liefdesverhaal

**Intro
1:1**

Dit zijn de woorden die de HEER richtte tot Hosea, de zoon van Beëri, toen Uzzia, Jotam, Achaz en Hizkia in Juda regeerden en Jerobeam, de zoon van Joas, koning was in Israël.

1:1-3:5

De overspelige vrouw
en de trouwe man

Herhaald overspel & geboorte 3 kinderen
Spiegeling Hosea en God

4:1-14:9

Het overspelige Israël
en de trouwe God

4:1 *De HEER voert een geding tegen ...*
12:3 *De HEER voert een geding tegen ...*

**Slot
14:10**

*Wie inzicht heeft, doorgrondt deze woorden,
wie wijs is, neemt ze ter harte.
Want de wegen van de HEER zijn recht:
wie rechtvaardig is verlaat ze niet,
maar wie zich verzet komt ten val.*

Het boek Hosea | een liefdesverhaal

**Intro
1:1**

Dit zijn de woorden die de HEER richtte tot Hosea, de zoon van Beëri, toen Uzzia, Jotam, Achaz en Hizkia in Juda regeerden en Jerobeam, de zoon van Joas, koning was in Israël.

1:1-3:5

De overspelige vrouw
en de trouwe man

Herhaald overspel & geboorte 3 kinderen
Spiegeling Hosea en God

4:1-14:9

Het overspelige Israël
en de trouwe God

4:1 *De HEER voert een geding tegen ...*
12:3 *De HEER voert een geding tegen ...*

**Slot
14:10**

*Wie inzicht heeft, doorgrondt deze woorden,
wie wijs is, neemt ze ter harte.
Want de wegen van de HEER zijn recht:
wie rechtvaardig is verlaat ze niet,
maar wie zich verzet komt ten val.*

1:1 Dit zijn de woorden die de HEER richtte tot Hosea, de zoon van Beëri, toen Uzzia, Jotam, Achaz en Hizkia in Juda regeerden en Jerobeam, de zoon van Joas, koning was in Israël.

Eén rijk				Twee rijken				
Saul	David	Salomo	Twee- deling	10 stammenrijk Israël / Efraïm <u>Samaria</u>	Balling- schap Assyrië			
				2 stammenrijk Juda <u>Jeruzalem</u>		Belege- ring van Jeruzalem	Babel verwoest Jeruzalem	Perzië biedt terugkeer
1050	1010	970	930	929-723	722	701	587	539

ISRAEL EN JUDA

Assyrie

Perzië

Babylonië

Israel

Juda

Egypte

Dit zijn de woorden die de HEER richtte tot Hosea, de zoon van Beëri, toen Uzzia, Jotam, Achaz en Hizkia in Juda regeerden en Jerobeam, de zoon van Joas, koning was in Israël.

Koning Israël 793-746:
Jerobeam

Eén rijk				Twee rijken				
Saul	David	Salomo	Twee- deling	10 stammenrijk Israël / Efraïm Samaria	Balling- schap Assyrië		Einde 10 stammen rijk (621)	
				2 stammenrijk Juda Jeruzalem		Belege- ring van Jeruzalem	Babel verwoest Jeruzalem	Perzië biedt terugkeer
1050	1010	970	930	929-723	722	701	587	539

Koningen Juda 791-687:
Uzzia, Jotam, Achaz en
Hizkia

1:1 Dit zijn de woorden die de HEER richtte tot Hosea, de zoon van
 toen Uzzia, Jotam, Achaz en Hizkia in Juda regeerden
 en Jerobeam, de zoon van Joas, koning was in Israël.

Profeten Israël:
 Jona, Amos,
 Hosea 750-715

Eén rijk				Twee rijken				
Saul	David	Salomo	Twee- deling	10 stammenrijk Israël / Efraïm Samaria	Balling- schap Assyrië			
				2 stammenrijk Juda Jeruzalem		Belege- ring van Jeruzalem	Babel verwoest Jeruzalem	Perzië biedt terugkeer
1050	1010	970	929-723	722	701	587	539	

Profeten Juda:
 Jesaja en Micha

HOSEA DE PROFEET | WAT ZIJN WE AAN HET DOEN?

1. Inleiding: profetie in de Bijbel
2. De historische context
3. **Beeldspraak in Hosea**
4. Hos.1-3: Hosea, Gomer en hun kinderen
5. De kindernamen en het Nieuwe Testament
6. Hos.4-14: De HEER voert een geding tegen ...
7. Thematiek van Hosea
8. Hosea en wij

Beelden voor het volk: Israël is ...

- 2 Mijn **bruid**, mijn vrouw
- 4 Een **onwillige koe**, die zich verzet
- 5 Efraïm is **ziek** en heeft zwerende wonden
- 6 Jullie liefde is als **dauw die vroeg verdwijnt**
Efraïm is als een **duif**, onnozel en zonder verstand
Ze zijn als een **boog zonder spankracht**
- 8 Israël is **zaad** dat geen koren voortbrengt
Israël wordt gezien als een **gebroken kruik**
- 11 Toen Israël nog **een kind** was ...
- 13 Israël zal verdwijnen als **ochtendnevel**, als **dauw**,
als **kaf** dat wordt weggeblazen,
als **rook** uit een trekgat.
- Efraïm is het **domme kind** dat de weg uit de
baarmoeder niet weet te vinden.
- 14 Israël zal bloeien als een **lilie**,
wortelen als een **ceder** op de Libanon.

Beelden voor God: God is als ...

- Mijn man
- De Heer wil het volk als een lam **weiden**
Als een **etterwond** ben Ik voor Juda
Voor het volk van Juda als **beenrot**
- Ik** haal ze neer als vogels uit de lucht
- ... had Ik het lief.
Ik leerde Efraïm lopen, nam hem op mijn arm.
Zacht leidde ik hen bij de teugels, met koorden van liefde.
- Ik ben op jacht gegaan als een **leeuw**,
als een **panter** lig Ik langs de weg op de loer.
Ik val hen aan als een **berin** die van haar jongen beroofd is.
Ik rijt hun borstkas open, als een **leeuwin** verslind Ik hen.
- Ik zal voor Israël zijn als de **dauw**

BEELDSPRAAK IN HOSEA

God is als ... & Israel is ...

- Verbond / huwelijk: bruid, man & vrouw, overspel/hoererij (14x *zanah*)
  - Herinneringen aan het begin van de relatie – in de woestijn
  - Assyrië als het nieuwe Egypte waaruit Israël bevrijd zal worden, waarop definitieve verbondsvernieuwing volgt
- Ziekte / gezondheid: zwerende wonden, etterwond, beenrot
- Verzorger - dier
- Ouder - kind
- Beelden uit de schepping: bomen, planten, dauw, regen
- Dieren: vogels, leeuw, beer

SAMEN LEZEN EN BESPREKEN

Lees Hosea 11:1-11

- Door middel van het beeld van Israël als peuter (11:1–4) vertelt Hosea hoe God voor Israël zorgde toen het volk klein en zwak was. Welke woordbeelden gebruikt de profeet om Gods zorg te beschrijven, en wat brengen deze beelden volgens jou over?
- Hoe reageert Israël op de zorg van God volgens 11:2-7? Hoe zou dat komen, denk je?
- Wat maakt dat Israël niet definitief verstoten wordt volgens 11:8-9? Wat zegt dit over God?

Het boek Hosea | een liefdesverhaal

**Intro
1:1**

Dit zijn de woorden die de HEER richtte tot Hosea, de zoon van Beëri, toen Uzzia, Jotam, Achaz en Hizkia in Juda regeerden en Jerobeam, de zoon van Joas, koning was in Israël.

1:1-3:5

**De overspelige vrouw
en de trouwe man**

**Spiegeling Hosea en God
Herhaald overspel & geboorte 3 kinderen**

4:1-14:9

**Het overspelige Israël
en de trouwe God**

*4:1 De HEER voert een geding tegen ...
12:3 De HEER voert een geding tegen ...*

**Slot
14:10**

*Wie inzicht heeft, doorgrondt deze woorden,
wie wijs is, neemt ze ter harte.
Want de wegen van de HEER zijn recht:
wie rechtvaardig is verlaat ze niet,
maar wie zich verzet komt ten val.*

God & Hosea: de bedrogen echtgenoot

Hosea 1:3

*De HEER zei tegen Hosea:
'Trouw een **overspelige** vrouw
en verwek kinderen bij haar,

want het land maakt zich
schuldig aan **overspel** door
zich van de HEER af te keren.'*

Hosea 3:3-5

*Hosea zei tegen zijn vrouw: 'Je zult geruime tijd in huis
moeten blijven, je zult geen **overspel** kunnen plegen en je
met geen man inlaten. Ook ik zal niet met je slapen.'*

*⁴Zo zullen de Israëlieten geruime tijd verstoken blijven van
koning en leiders, van offers en gewijde stenen, van
orakels en huisgoden.*

*⁵Dan zullen ze tot inkeer komen en weer verlangen naar
de HEER, hun God, en hun koning David;
zo zullen ze zich uiteindelijk vol ontzag aan de HEER en zijn
goedheid onderwerpen.*

Hosea 1:3-9 ³Daarop trouwde Hosea met Gomer, de dochter van Diblaïm. Zij werd zwanger en baarde hem een zoon, ⁴en de HEER zei tegen Hosea: 'Noem hem **Jizreël**, want binnenkort zal Ik het koningshuis van Jehu ter verantwoording roepen voor de moorden bij Jizreël en een einde maken aan het koningschap in Israël. ⁵Op die dag zal Ik Israëls wapentuig breken in de vallei van Jizreël.'

Jizreël
=
God zaait

⁶Gomer werd opnieuw zwanger en baarde een dochter. Toen zei de HEER tegen Hosea: 'Noem haar **Lo-Ruchama**, want Ik zal me niet nog eens over het volk van Israël ontfermen – alsof Ik hun steeds zou moeten vergeven. ...

Lo-Ruchama
=
Die geen
ontferming
ontvangt

⁸Toen Gomer Lo-Ruchama niet langer de borst gaf, werd ze weer zwanger en baarde een zoon. ⁹Toen zei de HEER: 'Noem hem **Lo-Ammi**, want jullie zijn mijn volk niet meer en Ik ben jullie God niet meer.'

Lo-Ammi
=
Niet mijn volk

Hosea 2:16-25

16 ***Daarom zal Ik haar meelokken naar de woestijn en dan tot haar hart spreken. ...***

21 *Ik zal je voorgoed tot mijn bruid maken.*

Ik zal je als bruid verwerven, in recht en gerechtigheid, in liefde en ontferming.

22 *Mijn vrouw zul je zijn, want Ik beloof je trouw, en jij zult de HEER toegewijd zijn.*

23 *Op die dag – spreekt de HEER – zal Ik antwoord geven.*

Dan antwoord Ik de hemel en de hemel antwoordt de aarde,

24 *en de aarde geeft antwoord aan koren, olijfboom en wijnstok,
en zij antwoorden Jizreël, *25* want het land zaai Ik in met mijn volk.*

Over Lo-Ruchama zal Ik mij ontfermen,

Lo-Ammi noem Ik weer mijn volk,

en dan antwoordt hij: ‘Mijn God.’

Hosea 2:16-25

¹⁶Daarom zal Ik haar meelokken naar de woestijn en dan tot haar hart spreken

²¹Ik zal je voorgoed tot mijn bruid maken.

Ik zal je als bruid verwerven, in recht en gerechtigheid, in liefde en ontferming.

²²Mijn vrouw zul je zijn, want Ik beloof je trouw, en jij zult de HEER toegewijd zijn.

²³Op die dag – spreekt de HEER – zal Ik antwoord geven.

Dan antwoord Ik de hemel en de hemel antwoordt de aarde,

²⁴en de aarde geeft antwoord aan koren, olijfboom en wijnstok,
en zij antwoorden **Jizreël**, ²⁵want het land **zaai** Ik in met mijn volk.

Over Lo-Ruchama zal Ik mij **ontfermen**,

Lo-Ammi noem Ik weer **mijn volk**,

en dan antwoordt hij: 'Mijn God.'

Jizreël
=
God zaait

Ruchama
=
Die ontferming
ontvangt

Ammi
=
Mijn volk

Petrus schrijft aan christenen uit de heidenen in 1Pet.2

*9Maar u bent een uitverkoren geslacht, een koninkrijk van priesters, een heilige natie, een volk dat God zich verworven heeft om de grote daden te verkondigen van Hem die u uit de duisternis heeft geroepen naar zijn wonderbaarlijke licht.
10Eens was u geen volk, nu bent u Gods volk; eens werd u ontferming onthouden, nu ontvangt u Gods ontferming.*

Ex.19:5-6 Als je mijn woorden ter harte neemt en je aan het verbond met Mij houdt, zul je een kostbaar bezit voor Mij zijn, kostbaarder dan alle andere volken – want de hele aarde behoort Mij toe. 6Een koninkrijk van priesters zul je zijn, een heilig volk.” Breng deze woorden aan de Israëlieten over.’

Hos.2:25 want het land zaai Ik in met mijn volk. Over Lo-Ruchama zal Ik mij ontfermen, Lo-Ammi noem Ik weer mijn volk, en dan antwoordt hij: ‘Mijn God.’

ROMEINEN 9

22**Maar ook al wil God zijn macht tonen en zijn toorn laten gelden, toch heeft Hij met veel geduld verdragen **degenen die het voorwerp zijn van zijn toorn en bestemd zijn voor de ondergang.

23**Waarom anders dan om zijn overweldigende majesteit te tonen jegens **degenen die het voorwerp zijn van zijn barmhartigheid en die Hij tevoren bestemd heeft om in zijn majesteit te delen?

***24**Hen heeft Hij ook geroepen: ons, die niet alleen uit het Joodse volk afkomstig zijn, maar uit alle volken, **25**zoals ook bij Hosea staat geschreven:*

*‘Wat mijn volk niet was, zal Ik mijn volk noemen;
wie mijn geliefde niet was, zal Ik mijn geliefde noemen.*

Ammi =
Mijn volk

***26**En waar tegen hen gezegd is: “Jullie zijn mijn volk niet,” zullen ze kinderen van de levende God worden genoemd.’*

Lo-Ammi =
Niet mijn volk

Het boek Hosea

Intro, 1:1	<i>Dit zijn de woorden die de HEER richtte tot Hosea, de zoon van Beëri, toen Uzzia, Jotam, Achaz en Hizkia in Juda regeerden en Jerobeam, de zoon van Joas, koning was in Israël.</i>	
1:1-3:5	De overspelige vrouw en de trouwe man	Herhaald overspel & geboorte 3 kinderen Spiegeling Hosea en God
4:1-14:9	Het overspelige Israël en de trouwe God	4:1 <i>De HEER voert een geding tegen ...</i> 12:3 <i>De HEER voert een geding tegen ...</i>
Slot, 14:10	<i>Wie inzicht heeft, doorgrondt deze woorden, wie wijs is, neemt ze ter harte. Want de wegen van de HEER zijn recht: wie rechtvaardig is verlaat ze niet, maar wie zich verzet komt ten val.</i>	

SAMEN LEZEN EN BESPREKEN

Lees Hosea 6:1-3 en 14:2-4

- Vergelijk de beide passages.
- Zijn er overeenkomsten en verschillen, zo ja welke?

Lees vervolgens de teksten er onder

- Vergelijk Gods reactie in beide passages.
- Zijn er overeenkomsten en verschillen, zo ja welke?
- Welke invloed heeft Gods reactie op hoe jij nu de eerste passages leest?

Wat kun je hier uit leren over berouw en vergeving?

Gods liefde heeft het laatste woord | Hosea 4-14

4:1-6:6 | gebrek aan kennis

4:1-19 Aanklacht: De leiders kennen God niet

5:1-14 Oordeel door strijd

5:15-6:6 God wil echt berouw en liefde, geen offers

Eerste
rechts-
geding

6:7-11:11 | gebrek aan toewijding en trouw

6:7-7:16 Aanklacht: Israëls ontrouw aan het verbond

8:1-9:17 Oordeel door verstrooiing en vernietiging

10:1-15 Zonde en ongehoorzaamheid leiden tot oordeel

11:1-11 **Gods liefde heeft het laatste woord**

Tweede
rechts-
geding

12:1-14:9 | gebrek aan trouw

12:1-13:3 Aanklacht: Israëls ontrouw

13:4-14:1 Oordeel door vernietiging

14:5-9 **God geneest Zelf**

THEMATIEK VAN HOSEA

Appèl op absolute loyaliteit aan God in de relatie / het verbond

- Gods kant: overstelpende goedheid en verbondsliefde (*chesed*)
- Menselijke kant: ontrouw
  - door vertrouwen op afgoden en andere volken
  - door onjuist gedrag: gebrek aan kennis, recht en gerechtigheid
- Uiteindelijk schieten wij mensen te kort, maar God overbrugt dit met zijn liefde
  - dit kost God ontzettend veel
  - dit gaat voor de mens door straf en loutering heen.
- NT: Gods liefde heeft inderdaad het laatste woord in Jezus Christus.

Het boek Hosea | een liefdesverhaal

**Intro
1:1**

Dit zijn de woorden die de HEER richtte tot Hosea, de zoon van Beëri, toen Uzzia, Jotam, Achaz en Hizkia in Juda regeerden en Jerobeam, de zoon van Joas, koning was in Israël.

1:1-3:5

De overspelige vrouw
en de trouwe man

Herhaald overspel & geboorte 3 kinderen
Spiegeling Hosea en God

4:1-14:9

Het overspelige Israël
en de trouwe God

4:1 *De HEER voert een geding tegen ...*
12:3 *De HEER voert een geding tegen ...*

**Slot
14:10**

*Wie inzicht heeft, doorgrondt deze woorden,
wie wijs is, neemt ze ter harte.
Want de wegen van de HEER zijn recht:
wie rechtvaardig is verlaat ze niet,
maar wie zich verzet komt ten val.*

HOSEA EN WIJ

*Wie inzicht heeft, doorgrondt deze woorden,
wie wijs is, neemt ze ter harte.*

*Want de wegen van de HEER zijn recht:
wie rechtvaardig is verlaat ze niet,
maar wie zich verzet komt ten val.*

Hoe neem je Hosea's woorden ter harte?

- Gods liefde is groter en dieper dan we ons kunnen voorstellen.
- Onze zonde is verschrikkelijk en pijnlijk voor God.
- In hoeverre wordt mijn relatie met God gekenmerkt door kennis, toewijding en trouw?

RONDREIS 2025 | RONDOM DE BALLINGSCHAP

Metta Wierenga

Wat?	Wanneer?	Waar?
HOSEA de Profeet	16 januari	De Oude School
DANIEL de Wijze, deel 1	30 januari	De Rank
DANIEL de Wijze, deel 2	13 februari	De Oude School